

Sygn. akt IX W 2812/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie Wydział IX Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Wojciech Kottik

Protokolant: asystent sędziego Katarzyna Kij-Piskorz

bez obecności oskarżyciela publ.

po rozpoznaniu w dniu 26 października i 09 listopada 2016 r. sprawy

J. D.

syna W. i E. z d. K.

ur. (...) w S.

obwinionego o to, że:

w dniu 05 sierpnia 2016 r., użytkował instalację gazową, przewody kominowe (dymowe, spalinowe, wentylacyjne) i instalację elektryczną niepoddane wymaganej okresowej kontroli w lokalu mieszkalnym nr (...) w budynku w (...) (...), co może przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu ognia

- tj. za wykroczenie z art. 82 § 1 pkt 3 kw

ORZEKA:

I. obwinionego **J. D.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, ustalając, że wyczerpuje on dyspozycje przepisów art. 93 pkt 8 w zw. z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c i art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Tj. Dz. U. z 2013 poz. 1409 ze zm.) i za to na podstawie **art. 93 pkt 8 ustawy Prawo budowlane** skazuje go na **karę 500,- (pięćset) złotych grzywny;**

II. na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 119 kpw zwalnia obwinionego od kosztów postępowania i opłaty.

UZASADNIENIE

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

J. D. jest współwłaścicielem lokalu mieszkalnego mieszczącego się w budynku nr (...), położonego w (...), gmina P.. Budynek jest konstrukcji murowanej, posiada dwie kondygnacje naziemne, jest częściowo podpiwniczony i znajdują się w nim trzy lokale mieszkalne. Do lokalu zajmowanego przez obwinionego prowadzi oddzielne wejście. Pozostałe dwa lokale skomunikowane są przez klatkę schodową o konstrukcji drewnianej. Budynek wyposażony jest w instalację elektryczną, przebudowaną w 2009 r., oraz instalację grzewczą pochodzącą z indywidualnych źródeł ciepła. Obwiniony posiada samodzielną instalację gazową w postaci (...), która przechowywana jest w wydzielonej przestrzeni poza obiektem.

[dowód : protokół ustaleń z czynności kontrolno –rozpoznawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej k. 2, k. 31, protokół dot. wykonania robót elektrycznych k. 35]

W dniu 25.05.2016r. naczelnik wydziału Komendy Miejskiej Straży Pożarnej w O. M. H. (1) przeprowadził w stosunku do właścicieli lokalu nr (...) w budynku mieszkalnym w (...) (...), gmina P., J. i J. D. czynności kontrolno-rozpoznawcze w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych, rozpoznawania i możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki ochrony straży przeciwpożarowej oraz rozpoznawania innych miejscowych zagrożeń, na terenie budynku i posesji. W toku kontroli ustalono, iż do ww. budynku prowadzi droga dojazdowa, która umożliwia przejazd pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej. W odległości 15 m od nieruchomości zlokalizowany jest hydrant zewnętrzny naziemny, który umożliwia pozyskanie wody do zewnętrznego gaszenia pożaru. Wokół budynku stwierdzono składowanie drewna opałowego, w odległości co najmniej 4m od budynku mieszkalnego, na granicy działki z sąsiednią posesją. Dla lokalu (...) nie potwierdzono sprawności instalacji elektrycznej, gazowej z butli oraz przewodów kominowych.

W dniu **5 sierpnia 2016r.** naczelnik wydziału M. K. (1) Miejskiej Straży Pożarnej w O. ponownie przeprowadził w budynku mieszkalnym w (...) (...), gmina P., czynności kontrolno-rozpoznawcze w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych, rozpoznawania i możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki ochrony straży przeciwpożarowej oraz rozpoznawania innych miejscowych zagrożeń, na terenie budynku i posesji. Podczas tych czynności strażacy zażądali od właścicieli lokali nr (...) J. i J. D. oraz M. i J. R. dokumentacji potwierdzającej sprawność instalacji elektrycznej, gazowej i potwierdzenia sprawności przewodów kominowych. W trakcie kontroli ustalono, że użytkownik lokalu nr (...), J. D. użytkuje instalację elektryczną, instalację gazową oraz przewody dymne i wentylacyjne niepoddawane okresowy kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikającym z art. 62 ust.1 pkt 1 lit c oraz pkt 2 Prawa budowlanego (Dz. U. 2016r. poz. 290) tj. w okresie co najmniej raz w roku odnośnie sprawdzenia stanu technicznego instalacji gazowych oraz przewodów kominowych, oraz co najmniej raz na 5 lat polegającej na sprawdzeniu instalacji elektrycznej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności instalacji przewodów oraz uziemień instalacji. Nadto, na działce wspólnej stwierdzono składowanie drewna opałowego, należącego do obwinionego, bezpośrednio przy granicy obu działek. Obwiniony w toku kontroli oświadczył, iż przewody kominowe czyści samodzielnie, instalacja elektryczna w jego lokalu zasilana jest prądem trójfazowym oraz posiada dwukrotne zabezpieczenia. Natomiast butla instalacji gazowej przechowywana jest poza obiektem mieszkalnym, w wydzielonym pomieszczeniu.

J. D. i jego żona odmówili przyjęcia mandatu w wysokości 500 zł, w związku z powyższym oskarżyciel – Komenda Miejska Straży Pożarnej w O. skierował do Sądu Rejonowego w O., wniosek o ukaranie obwinionego z art. 82 § 1 pkt 3 kodeksu wykroczeń.

W dniu 28 października 2016r., na wniosek obwinionego inż. S. G. dokonał przeglądu i oceny stanu technicznego instalacji gazowej w jego mieszkaniu. W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, iż instalacja gazowa jest wykonana zgodnie z warunkami technicznymi, sztuką budowlaną oraz spełnia wszystkie wymogi dotyczące BHP.

[**dowód:** notatka urzędowa k. 1, protokół z dnia 5/08.2016r. ustaleń z czynności kontrolno- rozpoznawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej k. 2, k. 31, zeznania świadka M. H. (1) k. 36v, zeznania świadka M. K. k. 37, zeznania świadka E. M. k. 37, protokół dotyczący oceny stanu technicznego instalacji gazowej k. 38, częściowo wyjaśnienia J. D. k. 36]

Obwiniony ma 65 lat, jest rencistą, nie posiada nikogo na utrzymaniu. Z wykształcenia jest specjalistą d/s ochrony pracy [**dowód:** dane osobopoznawcze k. 13, k.36]

Obwiniony **J. D.** w wyjaśnieniach złożonych na rozprawie nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśniając przed Sądem podał, iż nie poczuwa się do winy, albowiem posiada uprawnienia do kontrolowania bezpieczeństwa przeciwpożarowego i każdorazowo, dwa razy w roku, samodzielnie czyści przewody kominowe. Nadto obwiniony podawał, iż jego lokal nie mieści się w budynku jednorodzinny, w związku z czym nie spoczywa na

nim obowiązek przeprowadzania kontroli instalacji elektrycznej, której sprawność była badana w 2009 roku. Nie naruszył również przepisów prawa budowlanego w związku z posiadaną instalacją gazową, albowiem butle gazowe o pojemności 11 kg mogą być przechowywane w pomieszczeniach mieszkalnych. Ponadto przeprowadzone u niego w dniach 28.12.2009r., 25.05.2-16r. oraz 05.08.2016r. kontrole przeciwpożarowe nie wykazały nieprawidłowości w zakresie parametrów technicznych i ochrony przeciwpożarowej, a zagrożenie pożarowe w jego budynku stwarzają jedynie niezabezpieczone przewody elektryczne posadowione na gruncie sąsiadów. Nadto w piśmie skierowanym do Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w O. obwiniony podnosił, iż mieszkająca obok niego M. R., dokonała szeregu działań naruszających przepisy prawa cywilno- administracyjnego, oraz prawa budowlanego, stwarzając zagrożenie pożarowe dla całej nieruchomości.

[**dowód:** wyjaśnienia obwinionego k. 36-36v, pismo do K. k. 32.]

Sąd zważył, co następuje:

Wyjaśnienia obwinionego należało uznać za wiarygodne częściowo. Należy podkreślić, że w toku czynności wyjaśniających przyznał on, iż w swoim lokalu użytkuje instalację elektryczną, instalację gazową oraz przewody dymne i wentylacyjne niepoddawane okresowym kontrolom uprawnionych podmiotów. Obwiniony potwierdzał, iż dokonuje przeglądów instalacji samodzielnie, czyszcząc przewody kominowe każdorazowo na początku i na koniec sezonu grzewczego, bazując przy tym na własnym doświadczeniu. W tym zakresie wyjaśnienia obwinionego korespondowały z pozostałym wiarygodnym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, zwłaszcza protokołami ustaleń z czynności kontrolno- rozpoznawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej i zeznaniami świadków. Natomiast na rozprawie, obwiniony zanegował swoje sprawstwo podając, iż nie poczuwa się do winy, gdyż stan techniczny wszystkich instalacji w jego mieszkaniu nie budzi zastrzeżeń. Instalacje zostały wykonane zgodnie z warunkami technicznymi, sztuką budowlaną i spełniają wszystkie wymagania BHP.

W ocenie Sądu wyjaśnienia złożone na rozprawie, stanowią wyraz przyjętej przez niego linii obrony zmierzającej do uniknięcia odpowiedzialności za popełnione wykroczenie. Fakt, niepoddawania przez J. D. instalacji elektrycznych, instalacji gazowych oraz przewodów dymnych i wentylacyjnych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikającym z art. 62 ust.1 pkt 1 lit .c oraz pkt 2 prawa budowlanego (Dz. U. 2016r. poz. 290) nie może budzić wątpliwości Sądu w świetle wiarygodnych zeznań kontrolujących nieruchomość obwinionego Strażaków (...) w O.: M. H. (1), M. K. (3) oraz E. M. (2).

W ocenie Sądu zeznania w/w świadków były spójne, logiczne i w pełni korespondowały z pozostałym wiarygodnym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Nadto zważyć należy, że świadkowie są osobami zupełnie obcymi dla obwinionego, a także funkcjonariuszami Straży Pożarnej, którzy wiedzę o zdarzeniu powzięli w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi. Sąd nie znalazł żadnych podstaw do stwierdzenia, aby świadkowie w sposób nieobiektywny i w sposób niezasadzony mieli pomawiać obwinionego o czyn, którego nie popełnił. Świadkowie zgodnie zeznawali odnośnie zakresu przeprowadzonej kontroli i uchybień tam stwierdzonych. Zeznania świadka M. H. wskazujące, iż obwiniony nie posiadał kwalifikacji do przeprowadzenia kontroli instalacji w posiadanym obiekcie są wiarygodne. Obwiniony nie przedłożył również żadnej dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie kontroli instalacji gazowej, elektrycznej, przewodów kominowych w jego nieruchomości, co znalazło potwierdzenie w dokumentacji zgromadzonej w sprawie, zeznaniach pozostałych świadków, a także w samych wyjaśnieniach obwinionego. J. D. wielokrotnie podkreślał, iż samodzielnie sprawuje kontrolę nad sprawnością techniczną przewodów kominowych, dbając o ich szczelność przy użyciu specjalistycznego sprzętu, a przeprowadzone w jego obiekcie kontrole niczego nie wykazały. Nadto, zeznania M. K. jak i E. M., wskazywały również, iż brak kontroli nad instalacjami niesie za sobą poważne zagrożenie i może się przyczynić do wybuchu i powstania pożaru.

Prawdziwość, autentyczność i rzetelność sporządzenia zgromadzonych w sprawie pozostałych dowodów nieosobowych (tj. notatki urzędowej (k. 1), protokołu z czynności kontrolno- rozpoznawczych k. 2, k. 31, protokołu dot. wykonania robót elektrycznych k. 35, zawiadomienia k. 3, potwierdzenia odbioru k. 4, zaświadczenia z systemu pesel sad k.5-8, pisma k. 28, upoważnienia do kontroli k. 30, pisma k. 32-35) nie była przedmiotem zarzutów stron,

a także nie wzbudziła wątpliwości Sądu. Protokoły zostały sporządzone poprawnie, kompleksowo, w sposób zgodny ze standardami rzetelnego postępowania. Z tych względów Sąd nie odmówił wskazanym dowodom nieosobowym wiarygodności i mocy dowodowej, a zawarte w nich wnioski pozwalają na zweryfikowanie wcześniej omówionych dowodów.

W konsekwencji Sąd uznał, że dowody zgromadzone w sprawie, w sposób niebudzący wątpliwości wykazały winę i sprawstwo obwinionego J. D. w zakresie stawianego mu zarzutu, jednak w ocenie Sądu zachowanie obwinionego wyczerpało dyspozycję przepisów art. 93 pkt 8 w zw. z art. 62 ust.1 pkt 1 lit.c i art. 62 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 1409 ze zm.)

Dokonując oceny prawnej zachowania obwinionego należy zauważyć, iż ustalony stan faktyczny co do zasady nie jest sporny. Wszystkie zebrane w sprawie dowody, w tym wyjaśnienia obwinionego jednoznacznie wskazują, że obwiniony w dniu 5 sierpnia 2016r. użytkował instalację gazową, przewody kominowe(dymowe, spalinowe, wentylacyjne) i instalację elektryczną w należącym do niego lokalu mieszkalnym nr (...) położonym w (...) (...), niepoddaną okresowej kontroli, co mogło przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu ognia i z w związku z tym nałożono na niego mandat karny, którego nie przyjął. Obwiniony, powoływał się przy tym na systematyczne sprawdzanie przewodów kominowych, natomiast co do instalacji elektrycznej wskazywał, iż nie spoczywa na nim obowiązek wykonywania kontroli, albowiem zajmowana przez niego nieruchomość nie jest budynkiem jednorodziennym.

Ustosunkowując się do linii obrony obwinionego, należy wskazać, iż przepis art. 93 pkt 8 Prawa budowlanego ma charakter blankietowy odsyłając do szczególnego uregulowania zawartego w art. 62 ust.1 pkt 1 lit.c i art. 62 ust.1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane. Przepisy te określają obowiązki właściciela lub zarządcy obiektu co do częstotliwości kontroli instalacji gazowej, przewodów kominowych, instalacji elektrycznej.

Zgodnie z powyższym przepisem obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli:

1)okresowej, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego:

a) elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu,

b) instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska,

c) instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych);

2) okresowej, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia; kontrolą tą powinno być objęte również badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów. Nie wypełnianie tych obowiązków, o którym mowa w art. 62 ust.1 pkt 1- 4a jest zagrożone pod groźbą kary grzywny. Odpowiedzialność za czyn z tego artykułu nie zależy przy tym od tego, czy zachowanie sprawcy spowodowało pożar albo stworzyło niebezpieczeństwo jego powstania, a jedynie od tego, czy użytkowane przez obwinionego instalacje zostały poddane w określonych odstępach czasu kontroli przez osoby uprawnione. W myśl przepisów prawa budowlanego kontrole instalacji przeprowadzają osoby posiadające uprawnienia budowlane odpowiedniej specjalności, a kontrole stanu technicznego instalacji elektrycznych, piorunochronnych, gazowych i urządzeń chłodniczych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c, pkt 2 i 6 oraz ust. 1b, mogą przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń, instalacji oraz sieci energetycznych i gazowych (art. 62 ust. 4 i 5 Prawa budowlanego) Kontrolę stanu technicznego przewodów kominowych powinny zaś przeprowadzać: 1) osoby posiadające kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominiańskim - w odniesieniu do przewodów dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych; 2)osoby posiadające uprawnienia budowlane odpowiedniej specjalności - w odniesieniu do przewodów kominowych, o których mowa w pkt 1, oraz do kominów przemysłowych,

kominów wolno stojących oraz kominów lub przewodów kominowych, w których ciąg kominowy jest wymuszony pracą urządzeń mechanicznych (art. 62 ust. 6 Prawa budowlanego).

W dniu 5 sierpnia 2016r., w wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż stan techniczny instalacji w użytkowanym przez obwinionego obiekcie nie był w ostatnim czasie sprawdzany, przez osoby posiadające do tego stosowne uprawnienia i kwalifikacje. Również na rozprawie obwiniony nie przedstawił, żadnych dokumentów wskazujących, iż poddał kontroli instalację gazową i przewody wentylacyjne w okresie ostatniego roku oraz 5 lat w stosunku do instalacji elektrycznej. Jednocześnie dla przypisania sprawstwa J. D. za popełnione wykroczenie, bez znaczenia pozostaje okoliczność, iż obwiniony dbał o sprawność techniczną instalacji samodzielnie, dokonując okresowych przeglądów i niezbędnych napraw. Obwiniony nie posiadał bowiem ku temu stosownych kwalifikacji określonych przepisami Prawa budowlanego.

Natomiast w ocenie Sądu brak jest podstaw do uznania, iż zachowanie obwinionego wyczerpało dyspozycję 82 §1 pkt 3 kw. W przepisie tym sankcją objęte jest używanie instalacji, urządzeń i narzędzi niepoddanych wymaganej kontroli, jeżeli może to się przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenia ognia. Zgodnie z przeprowadzoną kontrolą używane instalacje były sprawne, a materiał dowody zgromadzony w sprawie nie wykazał, aby obwinionemu obiektywnie można była przypisać skutek w postaci przyczynienia się do powstania zagrożenia pożarowego, wybuchu lub rozprzestrzenia ognia. Dlatego Sąd dokonał odmiennej od oskarżyciela, oceny prawnej zachowania obwinionego, uznając, iż wyczerpało ono dyspozycję przepisów art. 93 pkt 8 w zw. z art. 62 ust.1 pkt 1 lit.c i art. 62 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane.

W ocenie Sądu zachowanie obwinionego było zawinione. Obwiniony jest osobą dorosłą, miał przy tym pełną świadomość swoich działań i uregulowań prawnych ciążyących na właścicielach nieruchomości związanych z bezpieczeństwem przeciwpożarowym. Przedmiotowe wykroczenie, może być popełnione zarówno umyślnie, jak i nieumyślnie. W ocenie Sądu obwiniony wiedział, że użytkowane przez niego instalacje wymagały okresowych kontroli przez uprawniony organ, jednak był wewnętrznie przekonany, iż jego doświadczenie, wiedza i posiadane umiejętności, są wystarczające dla zachowania sprawności technicznej instalacji i zapobiegnięcia zagrożenia pożarowego. Zdaniem Sądu obwiniony miał realne i obiektywne możliwości zachowania się zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym. J. D. działał jednak celowo, mając świadomość, że realizuje znamiona wykroczenia. Działał więc umyślnie z zamiarem przemyślanym.

Sąd nie miał również wątpliwości, co do szkodliwości społecznej czynu obwinionego. Należy mieć na uwadze, że przedmiotem ochrony określonym w art art. 93 pkt 8 w zw. z art. 62 ust.1 pkt 1 lit.c i art. 62 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane jest bezpieczeństwo pożarowe tj. bezpieczeństwo życia i zdrowia osób oraz bezpieczeństwo mienia i środowiska, które mogą zostać zagrożone w wyniku pożaru. Są to dobra szczególnie chronione na gruncie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zwłaszcza, iż w budynku oprócz mieszkania obwinionego, mieszczą się również inne lokale. Przepisy prawa budowlanego w tym zakresie mają za zadanie dyscyplinowane wskazanych w nim podmiotów do należytej dbałości o stan techniczny instalacji i wyeliminowanie przez to zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi. Cel ten może zostać osiągnięty jedynie przez funkcjonowanie systemu norm prawnych bezwzględnie przestrzeganych przez właścicieli i zarządców nieruchomości oraz efektywne warunki ochrony technicznej, gwarantowane przez osoby upoważnione do kontroli, które w sposób profesjonalny, sprawdzają stan instalacji w budynkach.

Wymierzając obwinionemu karę, Sąd kierował się przesłankami zawartymi w art. 33 kw, ustawowymi granicami zagrożenia przewidzianymi przez ustawodawcę, oceniając zwłaszcza stopień społecznej szkodliwości czynu, a także cele kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele, jakie ma ona osiągnąć w stosunku do ukaranego. Jako okoliczności łagodzące Sąd wziął pod uwagę incydentalność zachowania obwinionego, który nie był wcześniej karany za wykroczenia. Na niekorzyść obwinionego przemawia fakt, iż celowo zlekceważył on przepisy, uznając, iż nie musi poddawać instalacji przeglądom przez zewnętrzny podmiot.

Sąd uznał, że kara grzywny w wymiarze 500 złotych będzie adekwatna do popełnionego wykroczenia i nie będzie miała charakteru nazbyt represyjnego. Wymierzona obwinionemu kara grzywny odpowiada kryminalnej zawartości jego czynu oraz celom zapobiegawczym i wychowawczym kary, które ma osiągnąć w stosunku do niego. W ocenie Sądu charakter i okoliczności popełnienia wykroczenia oraz właściwości i warunki osobiste obwinionego wskazują, że zastosowanie tej kary jest wystarczające do wdrożenia go do poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego

Działając w oparciu o 119 k.p.w .w zw. z 624 § 1 k.p.k. Sąd doszedł do przekonania, iż uiszczenie przez obwinionego zryczałtowanych wydatków postępowania byłoby zbyt uciążliwe ze względu na to, iż nie pracuje i utrzymuje się z renty.